

Beleidsplan Minervagroep

Oktober 2018

Inleiding

De OET heeft een eigen beleidsplan meer- en hoogbegaafdheid. Dit document is een bijlage bij dit school-specifieke beleidsplan.

Met ingang van schooljaar 2015-2016 zijn we gestart met de Minervagroep voor leerlingen uit de groepen 4 t/m 8. Hiermee bundelen we de gezamenlijke krachten en versterken het gemeenschappelijk belang, namelijk het geven van passend onderwijs aan onze meer- en hoogbegaafde leerlingen. Daarnaast vergroten we op deze manier de mogelijkheid voor deze groep leerlingen om ontwikkelingsgelijken te ontmoeten.

Doel van de Minervagroep

- Het aanleren van gedrags- en denkvaardigheden.
 - Bij gedragsvaardigheden horen:
 - a. Respons-inhibitie: nadenken voordat je iets doet.
 - b. Emotieregulatie: emoties reguleren om doelen te behalen of gedrag te controleren.
 - c. Volgehouden aandacht: aandachtig blijven, ondanks afleiding.
 - d. Taakinitiatie: op tijd en efficiënt aan een taak beginnen.
 - e. Flexibiliteit: flexibel omgaan met veranderingen en tegenslag.
 - f. Doelgericht gedrag: doelen formuleren en realiseren zonder je te laten afschrikken.
 - 2. Bij denkvaardigheden horen:
 - a. Planning/prioritering: een plan maken en beslissen wat belangrijk is.
 - b. Organisatie: informatie en materialen ordenen.
 - c. Werkgeheugen: informatie in je geheugen houden bij het uitvoeren van complexe taken.
 - d. Timemanagement: tijd inschatten, verdelen en deadlines halen.
 - e. Metacognitie: een stapje terug doen om jezelf en de situatie te overzien en te evalueren.
- Onze meer- en hoogbegaafden leerlingen structureel, groepsoverstijgend, de mogelijkheid geven om individueel en samen met ontwikkelingsgelijken te werken aan uitdagende opdrachten.
- Het ontwikkelen van een realistisch zelfbeeld: de leerling gelooft in eigen ontwikkeling en blijft oefenen en doorzetten bij tegenslag.

Doelgroep

Voor de volgende leerlingen wordt plaatsing in de Minervagroep overwogen:

- Het compacten en verrijken in de groep, zoals afgesproken op schoolniveau, biedt onvoldoende uitdaging.
- Leerlingen vertonen kenmerken van meer- en hoogbegaafdheid en ondervinden hierdoor problemen in hun welbevinden.
- Leerlingen met een hoge Citoscore (I of A score) op één of meerdere vakgebieden.
- Leerlingen waarvan is gebleken dat hij of zij wel degelijk tot de meer- en hoogbegaafden hoort, maar het niet per definitie laat zien (onderpresteerder).
- Leerlingen die een grote behoefte hebben aan het omgaan met gelijkgestemden.

- Meer- of hoogbegaafde leerlingen waarbij één of meerdere executieve functies onvoldoende ontwikkeld zijn. (Passend bij de leeftijd).

Als een kind aan minimaal twee van deze criteria voldoet, en het sterke vermoeden bestaat dat de Minervagroep essentieel is om te kunnen voldoen aan de onderwijsbehoefte van de betreffende leerling, wordt plaatsing in de Minervagroep door de HB commissie van de betreffende school overwogen. Echter is er altijd een zorgvraag aanwezig. Zonder zorgvraag kan de leerling in de eigen groep geholpen worden.

Naast bovengenoemde criteria moet de leerling kunnen functioneren buiten de eigen groep. Ook moet de leerling zodanig kunnen functioneren in de Minervagroep dat hij/zij niet onevenredig veel aandacht van de Minervagroep-leerkracht vraagt. Om hier een goed beeld van te krijgen hanteren wij een proefperiode.

Alleen een uitslag van een IQ-test (>130) is onvoldoende om toegelaten te worden.

Leerlingvolgsysteem

Voor een goede afstemming tussen het onderwijs in de eigen groep en de functie van de Minervagroep hierin, is een beschrijving in het leerlingvolgsysteem van belang. De onderwijsbehoeften en het leerstofaanbod wordt door de eigen leerkracht van de betreffende leerling geactualiseerd. IB'er coördineert dit. Het rapport van de Minervagroep wordt aan het leerlingvolgsysteem toegevoegd.

Toelatingsprocedure

De verantwoordelijkheid over de toelating tot de Minervagroep ligt bij de HB-commissie van de basisschool in overleg met de leerkracht. De leerkracht of ouder komt eerst met een zorgvraag bij de Ib-er terecht. De IB-er verzamelt alle benodigde gegevens van de leerling en kijkt of er al voldoende zorg wordt geboden binnen de klas. De HB-coördinator voert eventueel een gesprek met de leerling.

Uit alle verzamelde informatie moet duidelijk worden dat er in de klas niet optimaal aan de onderwijsbehoefte van de leerling kan worden voldaan. De setting die door de Minervagroep wordt geboden is nodig om de leerling weer optimaal tot ontwikkeling te kunnen laten komen. Op basis van het totaalbeeld neemt de HB-commissie een besluit over toelating tot de Minervagroep.

Per jaar zijn er meerdere instroommomenten. Dit gebeurt altijd in overleg met de leerkracht van de Minervagroep.

Wanneer een leerling in de Minervagroep meedraait, wordt er ieder half schooljaar opnieuw gekeken naar de resultaten en het functioneren in de Minervagroep en klas, om zo te kunnen bepalen of voortzetting nodig is om te blijven voldoen aan de onderwijsbehoeften. We streven ernaar om de leerlingen minimaal één jaar mee te laten draaien in de Minervagroep.

Lesstof in de Minervagroep

In de Minervagroep werken we met materialen waarbij de nadruk ligt op de ontwikkeling van de executieve functies: vaardigheden die nodig zijn om te kunnen leren, denken en handelen. Er wordt veel aandacht besteed aan mindset en samenwerken. Daarnaast wordt in overleg met de leerling, de eigen leerkracht en de Minervagroep-leerkracht gewerkt aan eigen doelen.

- Inhoud en thema bieden nieuwe elementen in de leerstof.
- Materiaal is vakoverstijgend en thematisch van aard.
- Opdrachten vragen een hoog analytisch vermogen.
- Opdrachten vragen een creatief oplossend vermogen.
- Omvang van de leerstappen wordt door de leerling zelf bepaald.
- Materiaal vraagt om instructie en begeleiding van de leerkracht.

Op onze school wordt er gewerkt met verschillende materialen. Zie bijlage 1 . De spellen die vernoemd staan zijn te vinden in de uitgebreide spellenkast van de Spellenstee. Er wordt voornamelijk met deze spellen gewerkt om gericht de executieve functies te oefenen. Hiervoor worden registratiebladen gebruikt die ook te vinden zijn in de spellenkast.

Praktisch

Groepsgrootte:

Voor de Minervagroep streven we naar een maximale groepsgrootte van 12 leerlingen.

Locatie:

Als locatie voor de Minervagroep is gekozen voor het Minervalokaal op KBS Helder Camara.

Tijdstip:

Op een vast dagdeel komt de Minervagroep bij elkaar. Per schooljaar wordt vastgesteld voor welk moment in de week wordt gekozen.

Beoordeling

De Minervagroep werkt procesgericht. Er wordt gekeken naar de ontwikkeling van de groei-mindset en de denk- en gedragsvaardigheden van de leerling. Dit wordt twee keer per jaar vastgelegd in de “Voortgangsrapportage Minervagroep”. Zie bijlage 2.

Competenties Minervagroep-leerkracht

De Minervagroep-leerkracht is een specialist op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid en heeft hiervoor een opleiding gevolgd. De leerkracht is daarom in staat om zijn handelen af te stemmen op de educatieve behoeften en de leer- en persoonlijkheidseigenschappen van meer- en hoogbegaafde leerlingen en stelt het zijnsluitend centraal. De rol van de Minervagroep-leerkracht kenmerkt zich door flexibiliteit.

Taken van de IB-er:

- Draagt zorg voor de aanname.
- Draagt zorg voor het stopzetten van deelname.
- Reguleert de zorg omtrent de leerling.
- Houdt in de gaten of er in de klas ook voldoende aandacht is voor deze leerling.

Taken van de Minervagroep-leerkracht / coördinator meer- en hoogbegaafdheid

De Minervagroep-leerkracht is verantwoordelijk voor:

- De inhoud en materialen voor de lessen in de Minervagroep.
- Het maken van een jaarplanning.
- Het invullen van een voortgangsrapportage en deze plaatsen in Parnassys.
- Het plannen van 1 of 2 kijkochtenden voor de ouders in de Minervagroep.
- Het onderhouden van het contact met groepsleerkracht en de intern begeleider bij bijzonderheden.
- 1 of 2 x per jaar collega's motiveren en inspireren om zo het thema levend te houden.
- Plant 4x per jaar een bijeenkomst met IB, leerkracht Minerva en betreffende leerkrachten. Deze laatste sluiten 2 x per jaar aan. Dit moet gebeuren voor de oudergesprekken (september-oktober-februari-juni).

Taken groepsleerkracht

- Leerlingen van de Minervagroep hoeven de lessen die tijdens de Minervagroepmomenten in de eigen klas gegeven worden, in principe niet in te halen. In overleg met de leerkracht kan besloten worden behandelde leerstofonderdelen die van belang zijn voor de voortgang van de leerontwikkeling van de leerling, op andere lesdagen in te halen/ zelfstandig te maken.
- Leerlingen van de Minervagroep gaan tijdens toetsmomenten gewoon naar de Minervagroep. Zij krijgen daarna op eigen school een rustige ruimte toegewezen wanneer zij een toets in kunnen halen.
- Zorgt voor de gepaste verrijking en verdieping binnen de groep.
- Leerkracht bespreekt de vorderingen binnen de Minervagroep met de ouders op de daarvoor al vaststaande oudergesprekken.
- Leerkracht legt in alle gevallen contact met de ouders.

Afspraken in de Minervagroep

- De algemene schoolregels worden ook binnen de Minervagroep gehanteerd.
- Leerlingen komen zelfstandig of onder begeleiding van ouders naar de Minervagroep.
- De Minervagroep hanteert een jaarplanning.

Contact ouders

- Indien gewenst kunnen ouders een afspraak maken met de Minervagroep-leerkracht. Gestreefd wordt om de afspraken te plannen op de Minervagroep-dag.
- Ouders ontvangen via de leerkracht 2x per jaar een voortgangsrapportage van hun kind.
- Ouders krijgen 1 of 2 x per jaar de gelegenheid om in de groep te komen kijken.
- De voortgangsgesprekken worden gevoerd door de leerkracht.

Wildcards

Leerlingen die deelnemen mogen twee keer per jaar een wildcard inzetten om niet naar de Minervagroep te komen zonder goedgekeurde reden. Dit mogen zij naar eigen inzicht doen. Bijvoorbeeld om de verjaardag van de juf of meneer te vieren. Dit geldt alleen voor de bovenbouwleerlingen.

Bijlage 1: Materialen die gebruikt worden in de Minervagroep

- Black stories en green stories
- Het boek 'Speel je vaardig' en de spellenkast
- Breinbrekers van puzzle.dse.nl
- Breindidactiek met boekje "Help, ik word slim"
- Coöperatieve spellen
- Denken over taal
- Denksleutellessen
- Expeditie Moendoes
- Filosoferen
- Helder denken
- Lego Mindstorms
- Lego story teller
- Lessen techniektoernooi
- Lessen uit de Vooruit-serie
- Lessen van slimpuls
- Mindset
- Opdrachten vanuit de Taxonomie van Bloom met de hogere orde denkvragen
- Outside the box
- Projectenballade A en B
- Reactiespellen
- Somplextra
- Spaanse puzzels
- Strategische denkspellen voor 1 speler
- Strategische denkspellen voor meerdere spelers
- Webpaden, piekerpaden en pluspaden.
- Webquest
- Positieve psychologie in de klas
- De leerkuil

Bijlage 2: Voortgangsrapportage Minervagroep Teteringen

Naam: _____

Groep: _____

Datum: _____

1. Eerst nadenken over de gevolgen en dan doen.	*****
2. Concentratie op eigen taak.	*****
3. Op eigen kracht beginnen aan een taak.	*****
4. Zelf een planning maken en bepalen wat belangrijk is.	*****
5. Omgeving en materialen ordenen en overzichtelijk houden.	*****
6. Tijd in de gaten houden en zich aan deadlines houden.	*****
7. Doelen stellen en zichzelf blijven motiveren om het doel te bereiken.	*****
8. Aanpak veranderen als de omstandigheden veranderen.	*****
9. Kan terugkijken op de gekozen aanpak en deze aanpassen en verbeteren.	*****
10. Kan omgaan met emoties in verschillende situaties.	*****
11. Gelooft in eigen ontwikkeling, blijft oefenen en doorzetten bij tegenslag.	*****
12. Samenwerken.	*****

Uitleg Voortgangsrapportage Minervagroep

Responsinhibitie: De leerling denkt eerst na over eventuele gevolgen voordat het wat doet of zegt.

Eerst nadenken over de gevolgen en dan doen.

Volgehouden aandacht: De leerling kan zich concentreren op zijn taak, ondanks afleiding, vermoeidheid of verveling.

Concentreren op eigen taak.

Taakinitiatie: De leerling kan op tijd en efficiënt beginnen aan een opdracht.

Op eigen kracht beginnen aan een taak.

Planning en prioritering: De leerling kan zelf een plan maken om een opdracht af te maken.

Zelf een planning maken om de taak af te krijgen en bepalen wat belangrijk is.

Organisatie: De leerling kan zijn omgeving ordenen en overzichtelijk houden.

Omgeving en materialen ordenen en overzichtelijk houden.

Timemanagement: De leerling kan zelf de tijd in de gaten houden en zich aan deadlines houden.

Tijd in de gaten houden en zich aan deadlines houden.

Doelgericht gedrag: De leerling kan doelen stellen en zichzelf blijven motiveren om het doel te bereiken.

Doelen stellen en zichzelf blijven motiveren om het doel te bereiken.

Flexibiliteit: De leerling kan zijn aanpak veranderen als de omstandigheden veranderen.

Aanpak veranderen als de omstandigheden veranderen.

Metacognitie: De leerling kan tijdens en na het werk terugkijken op zijn aanpak en deze aanpassen en verbeteren.

Kan terug kijken op de gekozen aanpak en deze aanpassen en verbeteren.

Emotieregulatie: De leerling kan emoties reguleren om doelen te behalen of gedrag te controleren.

Kan omgaan met emoties in verschillende situaties.

De executieve functie “**werkgeheugen**” hebben wij niet opgenomen in de voortgangsrapportage.

Mindset

Geloven dat je je intelligentie, je kwaliteiten en vaardigheden kan ontwikkelen en dat oefenen hierin kan bijdragen. Iemand met een op groei gerichte mindset zet zich in om te oefenen en zet door bij tegenslag. Openstaan voor feedback.

Gelooft in eigen ontwikkeling en blijft oefenen en doorzetten bij tegenslag.

In het laatste vak komt een foto van de leerling, genomen tijdens een activiteit in de klas of van de gecreëerde producten.